

SPOROČILO ZA MEDIJE št. 106/24

Luxembourg, 25. junij 2024

Sodba Sodišča v zadevi C-626/22 | Ilva in drugi

Obratovanje jeklarne Ilva bo treba začasno ustaviti, če povzroča resno in znatno nevarnost za okolje in zdravje ljudi

O tem mora presoditi sodišče v Milanu

Pojem „onesnaževanje“ v smislu Direktive o industrijskih emisijah vključuje škodo za okolje in zdravje ljudi. Predhodna presoja vpliva dejavnosti obrata, kot je jeklarne Ilva na jugu Italije, mora biti torej sestavni del postopkov izdaje in ponovnega preverjanja obratovalnega dovoljenja, ki jih določa ta direktiva. V postopku ponovnega preverjanja je treba upoštevati onesnaževala, ki so povezana z dejavnostjo obrata, tudi če ta niso bila ocenjena med prvotnim postopkom izdaje dovoljenja. V primeru resne in precejšnje nevarnosti za neokrnjenost okolja in zdravje ljudi je treba obratovanje obrata prekiniti.

Jeklarne Ilva je v Tarantu na jugu Italije. Dejavnosti v tej jeklarni so se začele opravljati leta 1965. S približno 11.000 zaposlenimi in skoraj 1500 hektarji površine je ena največjih jeklarn v Evropi.

Evropsko sodišče za človekove pravice je leta 2019 ugotovilo, da je jeklarne zelo škodljivo vplivala na okolje in zdravje prebivalcev.¹ Ukrepi za zmanjšanje njenega vpliva so bili predvideni od leta 2012, vendar so bili roki za izvedbo teh ukrepov večkrat preloženi.

Številni prebivalci tega območja so pri sodišču v Milanu sprožili postopek proti nadaljnjemu obratovanju jeklarne. Trdijo, da emisije iz te jeklarne škodujejo njihovemu zdravju in da obrat ni usklajen z zahtevami Direktive o industrijskih emisijah.²

Sodišče v Milanu se sprašuje, ali so italijanska zakonodaja in posebna pravila o odstopanju, ki se uporabljajo za jeklarne Ilva, da bi se zagotovilo nadaljevanje njenega obratovanja, v nasprotju z Direktivo. Zato se je v zvezi s tem obrnilo na Sodišče.

Sodišče je najprej poudarilo tesno povezavo med **varstvom okolja in varovanjem zdravja ljudi**, ki sta **ključna cilja prava Unije**, zagotovljena z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah. Navedlo je, da Direktiva prispeva k doseganju teh ciljev in varovanju pravice živeti v okolju, ki je primerno za osebno zdravje in dobro počutje.

Medtem ko se po mnenju italijanske vlade Direktiva nikakor ne sklicuje na oceno zdravstvene škode, je Sodišče poudarilo, da pojem „onesnaževanje“ v smislu te direktive vključuje škodo tako za okolje kot za zdravje ljudi. Tako **mora biti predhodna presoja vpliva dejavnosti obrata, kot je jeklarne Ilva, s teh dveh vidikov sestavni del postopkov izdaje in ponovnega preverjanja obratovalnega dovoljenja**. Po mnenju sodišča v Milanu pa ta predhodna zahteva, kar zadeva zdravstveno škodo, ni bila izpolnjena. Upravljavca mora te vplive presojati tudi v celotnem obdobju obratovanja svojega obrata.

Poleg tega je sodišče v Milanu navedlo, da so posebna pravila, ki se uporabljajo za jeklarne Ilva, omogočila, da se tej izda okoljsko dovoljenje in opravi ponovno preverjanje brez upoštevanja nekaterih onesnaževal oziroma njihovih škodljivih posledic za okoliško prebivalstvo. Sodišče pa je navedlo, da **mora upravljavec obrata v vlogi za prvotno**

dovoljenje predložiti informacije o vrsti, količini in morebitnem škodljivem učinku emisij, ki bi jih njegov obrat lahko povzročil. Iz spoštovanja mejnih vrednosti emisij v obratovalnem dovoljenju se lahko izključijo samo onesnaževala, za katera se šteje, da imajo zanemarljiv učinek na zdravje ljudi in okolje.

Sodišče je ugotovilo, da v nasprotju s trditvami družbe Ilva in italijanske vlade **postopek ponovnega preverjanja** ne sme biti omejen na določitev mejnih vrednosti za onesnaževala, katerih emisije so bile predvidljive. **Upoštevati je treba tudi emisije, ki jih je dejansko povzročil zadevni obrat med obratovanjem in ki se nanašajo na druga onesnaževala.**

V primeru kršitve pogojev za obratovalno dovoljenje za obrat **mora upravljavec nemudoma sprejeti ukrepe, da čim prej ponovno vzpostavi skladnost svojega obrata s temi pogoji.**

V primeru resne in precejšnje nevarnosti za neokrnjenost okolja in zdravje ljudi **se rok za izvedbo zaščitnih ukrepov**, določenih v obratovalnem dovoljenju, **ne sme večkrat podaljšati, obratovanje obrata pa je treba prekiniti.**

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo in povzetek sodbe, kadar je bil ta povzetek pripravljen](#), sta objavljena na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793

Posnetki z razglasitve sodbe so na voljo na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.

Ostanite povezani!

¹ Ocene škode za zdravje za leta 2017, 2018 in 2021 izkazujejo obstoj vzročne zveze med poslabšanjem zdravstvenega stanja prebivalcev pokrajine Taranto in emisijami iz jeklarne Ilva, zlasti glede drobnih delcev PM₁₀ in žvepovega dioksida (SO₂) industrijskega izvora. Zaznana so bila tudi druga onesnaževala, povezana z dejavnostjo jeklarne, kot so baker, živo srebro in naftalin ter drobni delci PM_{2,5} in PM₁₀. V poročilu iz januarja 2002, pripravljenem pri Svetu Združenih narodov za človekove pravice, je bila aglomeracija Taranto navedena na seznamu „žrtvovanih območij“. To so območja, za katera so značilne skrajne ravni onesnaževanja in kontaminacije s strupenimi snovmi, na katerih ranljivo in marginalizirano prebivalstvo veliko bolj kot drugo prebivalstvo trpi posledice izpostavljenosti onesnaženju ter snovem, nevarnim za zdravje, človekove pravice in okolje.

² [Direktiva 2010/75/EU](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o industrijskih emisijah (celovito preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja).